

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA & BOMEN-
INSPECTIE

TRADE PORT NOORD; KLAVER 6B1 EN 6B2

TE VENLO

GEMEENTE VENLO

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna & bomeninspectie Trade Port Noord; klaver 6b1 en 6b2 te Venlo in de gemeente Venlo

Opdrachtgever	Trade Port Noord Postbus 3317 5902 RH Venlo
Project	VEN.TPN.ECO1
Rapportnummer	13113848
Versienummer	C1
Status	Eindrapportage
Datum	23 januari 2014
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ing. A.A. van Grinsven
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. M. Koen
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en Faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	4
2.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
4.1	Flora- en faunawet.....	6
4.2	Gebiedsbescherming.....	8
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	10
5.1	Vogels.....	10
5.2	Vleermuizen.....	11
5.3	Overige zoogdieren	14
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen.....	15
5.5	Ongewervelden.....	18
5.6	Vaatplanten.....	18
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	20
6.1	Flora- en faunawet.....	20
6.2	Gebiedsbescherming.....	22
7	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	24

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Trade Port Noord opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna met een bomeninspectie ter plaatse van Trade Port Noord terrein; klaver 6b1 en 6b2 te Venlo in de gemeente Venlo.

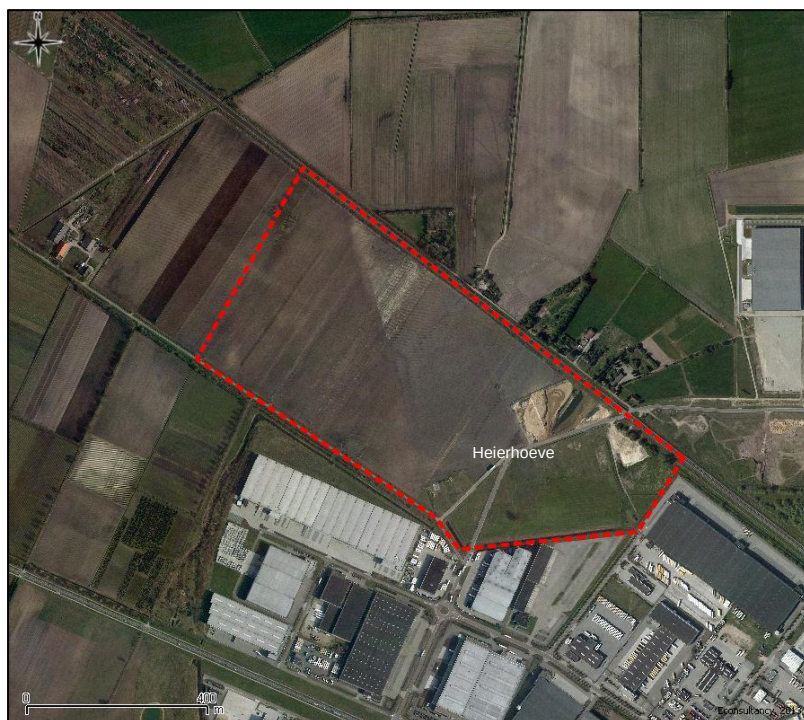
De quickscan flora en fauna en bomeninspectie is uitgevoerd in het kader van de geplande ontwikkeling van een railterminal en bedrijven op de klavers 6b1 en 6b2.

De quickscan flora en fauna met bomeninspectie heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever bekend, is er niet eerder een lokaal specifieke quickscan flora en fauna op de onderzoekslocatie uitgevoerd. Wel zijn er aanvullende ecologische veldonderzoeken uitgevoerd waarbij beide klavers deel uitmaakte van het onderzoeksgebied. De meest recente onderzoeken die mede betrekking hebben gehad op de te onderzoeken klavers dateren uit 2010. Een actualisatie is daarom gewenst.

Uit de onderzoeken is gebleken dat op de desbetreffende klavers langs het spoor beschermde vaatplanten als rapunzelklokje zijn waargenomen. De klavers zelf kunnen door de das gebruikt worden als uitloop/foerageergebied. Voor de das zijn reeds ontheffingen verleend (FF/75C/2006/0242 en FF/75C/2012/0269). Op de klavers dient een groene netwerkstructuur voor de das te worden gerealiseerd. Daarnaast kan een in de omgeving verblijvende steenuil of kerkuil de klavers gebruiken als foerageergebied. Voor deze uilen is tevens reeds een ontheffing verleend (Ontheffing FF/75C/2006/454) en alle maatregelen zijn volgens de gemeente Venlo (contactpersoon mevrouw I. Warrimont) alsmede het natuurcompensatieplan (Oranjewoud, 2012) reeds uitgevoerd. Direct ten het noorden zijn in het verleden verblijfplaatsen en een vliegroute van vleermuizen vastgesteld. Ten westen van de locatie zijn waarnemingen bekend van de eekhoorn. Mogelijk heeft deze zich op de klavers gevestigd. In de spoorzone kan een soort als levendbarende hagedis voorkomen en ten oosten van de klavers is een buizerdnest bekend.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Agrarisch bouwland ten westen van de Heierhoeve.

Figuur 4. Agrarisch bouwland ten westen van de Heierhoeve.

Figuur 5. Ruigte terrein ten oosten van de Heierhoeve.

Figuur 6. Ruigte terrein ten oosten van de Heierhoeve.

Figuur 7. Agrarisch bouwland ten oosten van de Heierhoeve

Figuur 8. Bosschagerand noordoostelijke hoek.

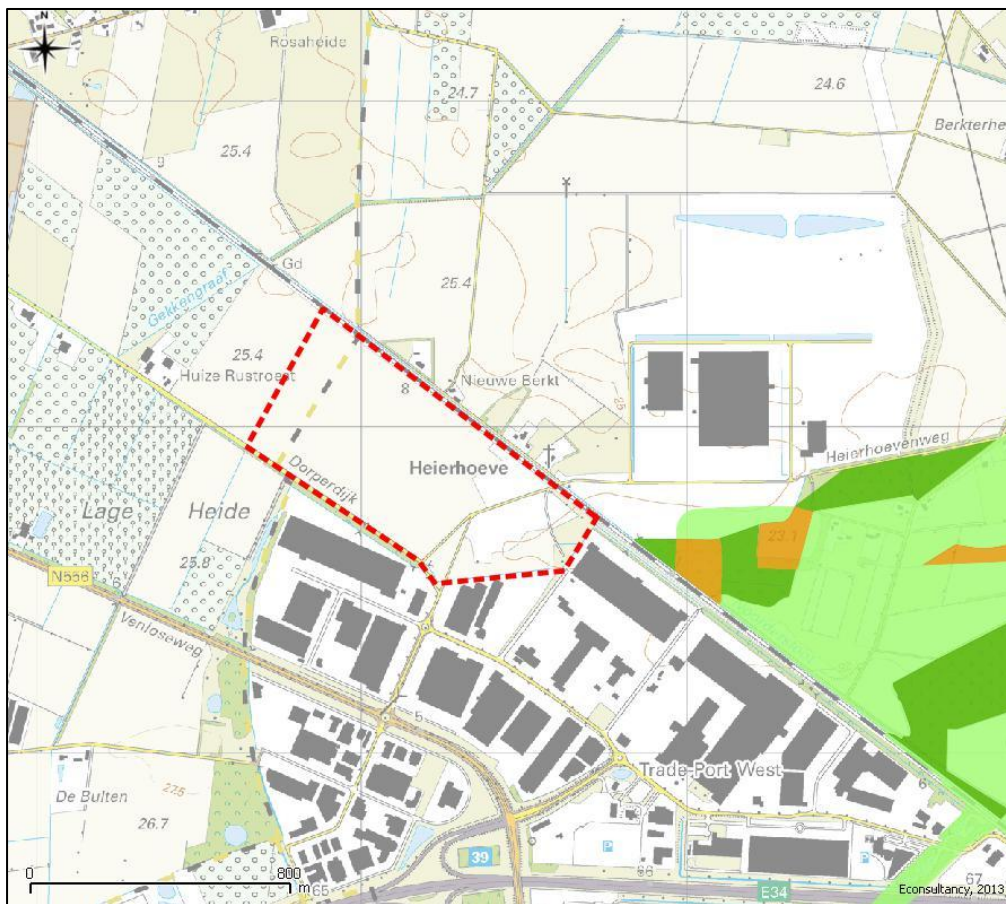
2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, de Maasduinen, bevindt zich op circa 5,5 kilometer afstand ten noordoosten van de onderzoekslocatie. Op circa 8,5 km afstand ten westen is het Natura 2000-gebied de Deurnsche Peel en Mariapeel gelegen.

Ecologische Hoofdstructuur en Provinciale Ontwikkelingszone Groen

De onderzoekslocatie zelf maakt geen deel uit van de EHS/POG. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied behorend tot de EHS/POG. Het meest nabijgelegen EHS/POG-onderdeel bevindt zich circa 125 meter ten oosten van de onderzoekslocatie. Het betreft de oostelijk gelegen bosschages met de aangrenzende agrarische bouw- en graslanden. In figuur 9 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de EHS weergegeven.

Figuur 9. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van de EHS (donker groen/oranje) en POG (licht groen).

2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens om te starten met de realisatie van een railterminal. Daarnaast zal er bedrijfsbebouwing gerealiseerd worden ter plaatse van de desbetreffende klavers. Ten behoeve van de voornemens zal het aanwezige groen, ruigtevegetatie en agrarische bouwlanden verdwijnen. Daarnaast zullen er werkzaamheden aan het spoor worden verricht. De waterlopen aan de randen blijven zover bekend gehandhaafd.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 23 december 2013. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

4.1 Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren, maretak

Tabel 3 strikt beschermde soorten

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten.

De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk strikt beschermd en qua beschermingsregime te vergelijken met Tabel 3 van de Flora- en faunawet. Broedvogels vallen onder een aparte beschermingsgroep en zijn ingedeeld in een vijftal beschermingscategorieën (Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, 2009). Zie tabel III voor een indeling van de bescherming van broedvogels.

Tabel III. Beschermingscategorieën aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Dienst Regelingen

Broedvogels		
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.		
Beschermingscategorie 1	nesten jaarrond beschermd, ook buiten broedseizoen	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
Beschermingscategorie 2		Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
Beschermingscategorie 3		Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
Beschermingscategorie 4		Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Beschermingscategorie 5	Nesten jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.
Overige broedvogels ("algemeen" voorkomen-de broedvogels)	Nesten die <i>niet</i> het hele jaar door zijn beschermd; enkel binnen broedseizoen.	Vogels die elk broedseizoen een nieuw nest maken of in staat zijn een nieuw nest te maken. De vogelnesten voor eenmalig gebruik.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene Zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.2 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natura 2000

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming.

Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000-wetgeving, zijn de termen “Habitatrichtlijngebied” en “Vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het Ministerie van Economische Zaken (via Dienst Regelingen) of door de Provincie.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)

Met de POL-herziening op onderdelen EHS (2005) heeft de provincie Limburg de EHS expliciet onderscheiden ten opzichte van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen. De POG is circa 29.000 hectare groot en omvat een belangrijk deel van de ecologische verbindingzones, deels bestaande uit beekdalen met beken met speciaal ecologische functie waar extra natuurstroken zijn voorzien. Binnen de POG geldt een ontwikkelingsgerichte basisbescherming. Behoud en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden zijn richtinggevend voor ontwikkelingen in de POG. Uitgangspunt is dat ontwikkelingen leiden tot een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de ecologische structuur.

Voor de borging van de kwaliteit ten aanzien van de rode ontwikkelingen is een belangrijke rol weggelegd voor de kwaliteitscommissie, die in het kader van de POL-aanvulling contourenbeleid (juni 2005) voor geheel Limburg ingesteld is. Indien van bestaande en gerealiseerde bos-, natuur- en landschapswaarden in de POG de wezenlijke kenmerken en waarden aangetast worden is de provinciale beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden van toepassing.

5 ONDERZOEKSRÉSULTATEN

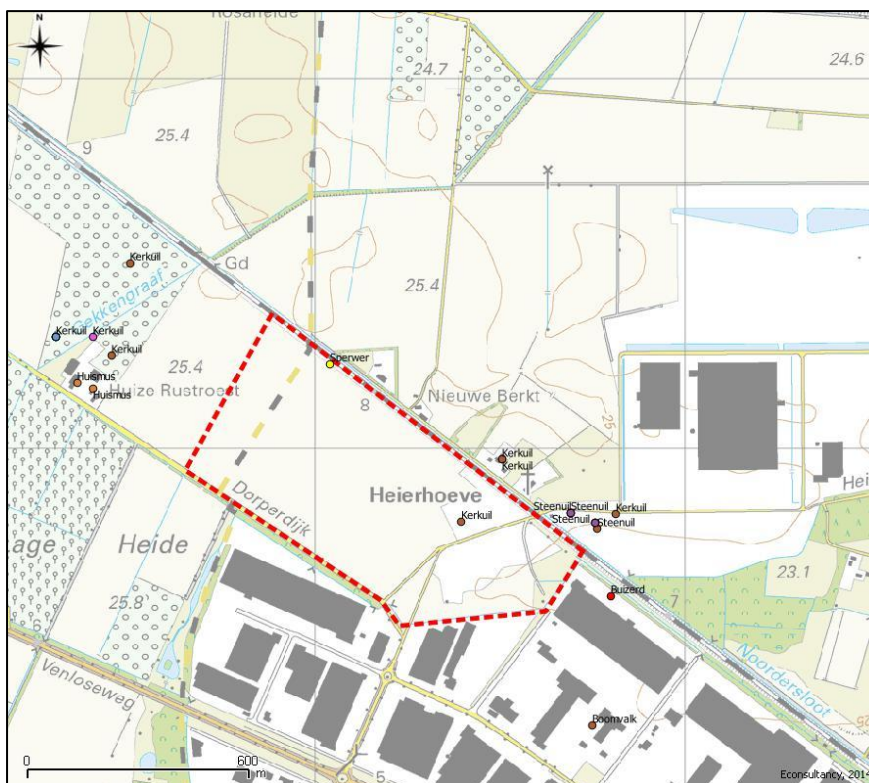
In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden en verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Indien van toepassing wordt tevens beoordeeld of de voorgenomen plannen een verstorend effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

5.1 Vogels

Broedvogels (nest jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 1 t/m 4)

De provincie Limburg heeft in het kader van de broedvogelinventarisatie soorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan de landelijk ernstig bedreigde soorten, de Rode Lijstsoorten, wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door kritische soorten (aandachtsoorten), schaarse soorten en algemene soorten. De groep "algemene soorten" bevat ook soorten die staan vermeld op de Rode lijst en/of waarvan het nest jaarrond is beschermd, zoals bijvoorbeeld huismus, gierzwaluw, huiszwaluw en boerenzwaluw. Het betreft moeilijk te onderzoeken soorten, waarbij de waarde van de verkregen gegevens in geen verhouding staat tot de inspanningen die nodig zijn voor het verzamelen van goede gegevens. Van deze soorten worden geen kwantitatieve gegevens verzameld, wel wordt onderzocht of ze in een kilometerhok voorkomen.

Uit de verspreidingsgegevens van de provincie Limburg (www.limburg.nl) met betrekking tot broedvogels blijkt dat de onderzoekslocatie in het verleden volledig is onderzocht op broedvogels. Bij de broedvogelinventarisatie in 2002, zijn binnen de betreffende kilometerhokken territoria gekarteerd van de steenuil die valt onder beschermingscategorie 1. Onder de categorie "algemene soorten" is binnen de kilometerhokken tevens een soort waargenomen die valt onder beschermingscategorie 2. Dit betreft de huismus.

Uit de archiefwaarnemingen van de eerder uitgevoerde veldonderzoeken is een buisernest met jongen waargenomen op circa 100 meter afstand ten oosten van de onderzoekslocatie. Ten westen van de onderzoekslocatie is een broedplaats van kerkuil en huismus vastgesteld. Daarnaast is op de locatie zelf en ten noorden een kerkuil waargenomen. Aan de noordelijke rand is spierwer waargenomen en steenuil ten noordoosten. Zie figuur 10 voor een overzicht van de archiefwaarnemingen.

Figuur 10. Archiefwaarnemingen broedvogels beschermingscategorie 1 tot en met 4.

De gehele locatie is onbebouwd waardoor gebouwgebonden broedvogels als huismus en gierzwaluw zijn uitgesloten. Op de onderzoekslocatie is geen steenuilenkast aangetroffen. Wel kan de locatie deel uitmaken van het foerageergebied van een in de omgeving verblijvende steen- en kerkuil. Hiervoor is reeds een ontheffing verleent en de mitigerende maatregelen zijn uitgevoerd. De bomen op de onderzoekslocatie en binnen de invloedssfeer zijn gecontroleerd op jaarrond beschermde nesten; deze zijn niet aangetroffen. Hierbij is tevens gelet op ruiveren, braakballen en krijtsporen. Het buizerdnest uit de archiefgegevens is in de huidige situatie niet meer aanwezig. Ten oosten van de locatie zijn geen jaarrond beschermde horsten waargenomen.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat de onderzoekslocatie een (belangrijke) functie heeft of kan hebben voor andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, zoals ransuil, boomvalk en havik.

Broedvogels (nest in bepaalde gevallen jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 5)

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd. Nestlocaties van gebouwgebonden soorten als zwarte roodstaart en boerenzwaluw zijn hierdoor uitgesloten. Op de locatie is een populier langs het spoor aanwezig met boomholtes. Hierdoor zijn soorten als koolmees, pimpelmees, boomkruiper en groene specht te verwachten die vallen onder beschermingscategorie 5. Daarnaast zijn er in twee bomen nestresten van ekster aangetroffen tijdens het veldbezoek. Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben.

Broedvogels (nest niet jaarrond beschermd, bescherming alleen gedurende broedseizoen)

Door de aanwezigheid van terrein met voedselrijke ruigtevegetatie en akkerland zijn er op de onderzoekslocatie geschikte nestlocaties aanwezig voor (algemene) grondbroeders als kievit, veldleeuwerik en patrijs. Tijdens het veldbezoek zijn circa 4 patrijzen waargenomen in het terrein met de ruigtevegetatie op de onderzoekslocatie. In het verleden zijn geen waarnemingen van patrijs bekend. In het verleden, 2002, zijn wel waarnemingen gedaan van de veld- en kuifleeuwerik. De kuifleeuwerik wordt niet verwacht op de onderzoekslocatie doordat momenteel enkel één broedplaats in de directe omgeving bekend, circa 800 meter ten zuiden. Het betreft de parkeerplaats ten noorden van de A67, afslag naar Trade Port West.

In het oostelijke ruigtedeel en de bosschage zijn broedvogels te verwachten als bosrietzanger, roodborsttapuit, graspieper, grasmus, merel, winterkoning, roodborst en houtduif.

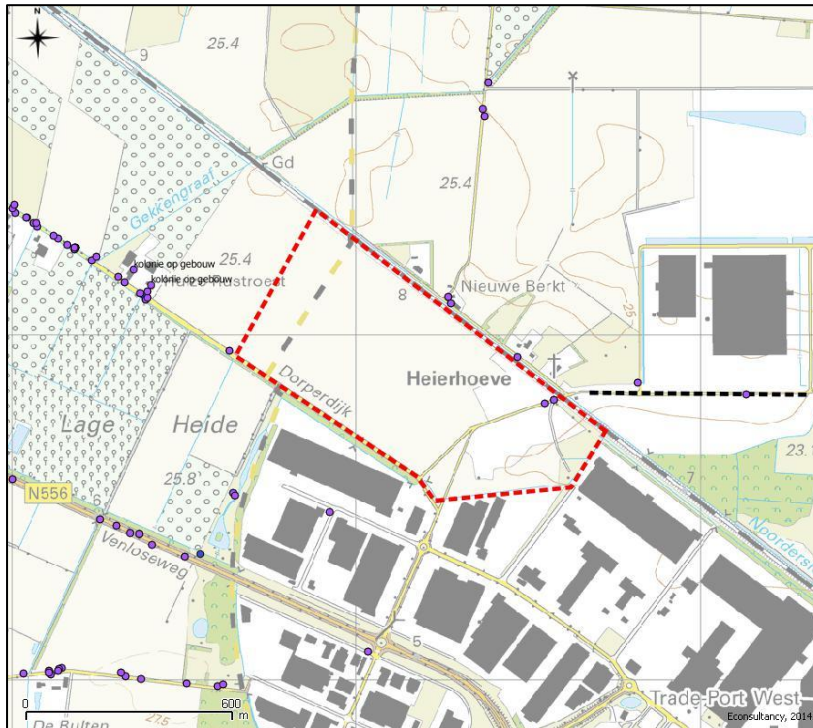
Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Tijdens het veldbezoek is een groep kauwen waargenomen die mogelijk in de nabijheid een gemeenschappelijke slaapplaats heeft. Door het ontbreken van plaatsen met vele uitwerpselen en veren is het aannemelijk dat de slaapplaats zich niet op de onderzoekslocatie bevindt. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

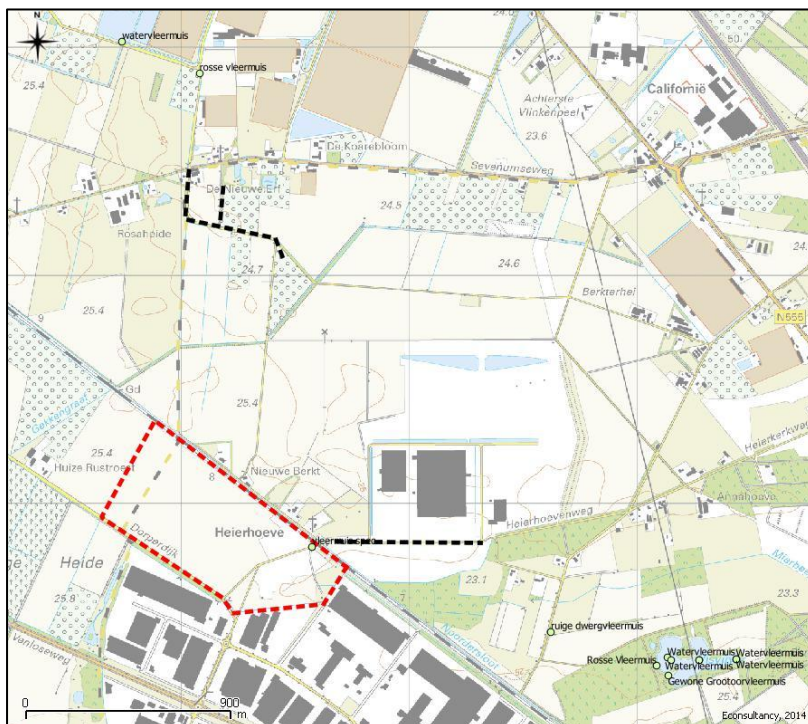
5.2 Vleermuizen

Volgens de gegevens van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdiervereniging (Huijzinga *et al.*, 2011) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoeklocatie gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis, watervleermuis en verder ten oosten bosvleermuis waargenomen. Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.*, 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de tevens de Brandt's vleermuis kan voorkomen.

Uit de archiefgegevens, zie figuur 11 en 12, zijn met name gewone dwergvleermuizen waargenomen op de onderzoekslocatie en de directe omgeving. Verder is een enkele laatvlieger waargenomen nabij de onderzoekslocatie en op de locatie zelf een ongeïdentificeerde vleermuissoort. Verder naar het noorden en oosten zijn foeragerende boombewonende soorten waargenomen als ruige dwergvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. Het meest recente vleermuizenonderzoek is uitgevoerd in 2010.

Figuur 11. Archiefwaarnemingen vleermuizen; gewone dwergvleermuis is paarse stip, laatvlieger is blauwe stip, zwarte stippellijn is vliegroute.

Figuur 12. Archiefwaarnemingen boombewonende vleermuizen; zwarte stippellijnen zijn vastgestelde vliegroutes.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De locatie is geheel onbebouwd. Op de locatie is een populier met holtes/spleten/loshangend schors aanwezig. De populier kan fungeren als verblijfplaats voor vleermuizen als gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis en ruige vleermuis. Een vaste rust- en verblijfplaats is niet te verwachten op basis van de resultaten van het onderzoek uit 2010 tezamen met de ligging vlak langs het spoor. De kap van de populier kan een verstoring hebben op een mogelijk aanwezige vaste rust- en verblijfplaats.

Figuur 13. Aftakelende populier met loshangend schors, holtes en spleten.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Uit de archiefgegevens is een vaste rust- en verblijfplaats van gewone dwergvleermuis bekend in de bebouwing ten westen van het gebied Trade Port Noord. Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing en holtebomen in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk rosse vleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is voldoende geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Op de desbetreffende klavers kan de waterloop deel uitmaken van een potentiële vliegroute. Bij de waterloop langs de zuidoostelijke rand van de onderzoekslocatie is volgens de archiefgegevens geen vliegroute aangetroffen. Uit de archiefgegevens is wel een vliegroute ten noorden van de onderzoekslocatie vastgesteld.

Figuur 14. Potentiële vliegroute voor vleermuizen.

5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, mol, haas en konijn.

Streng beschermde soorten

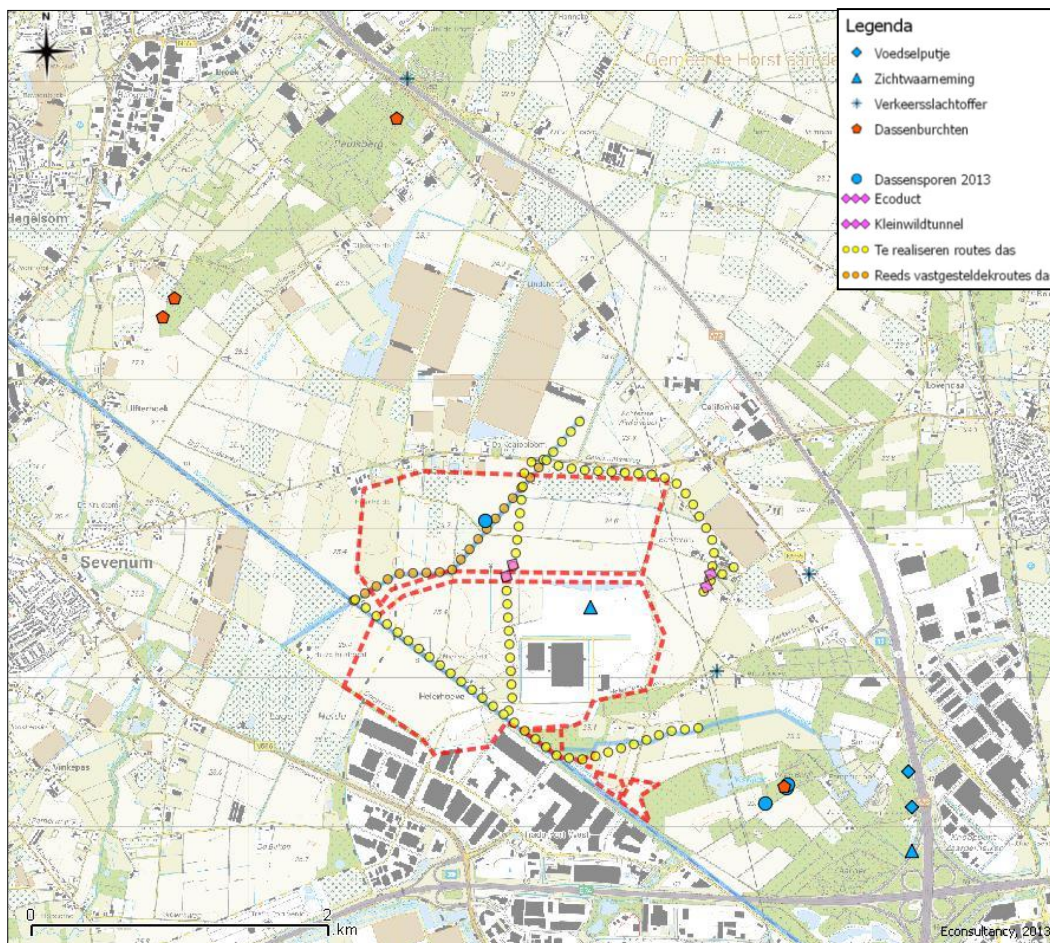
Volgens de verspreidingsgegevens van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdiervereniging (Huizinga *et al.*, 2010) zijn in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen: das, bever, steenmarter en eekhoorn.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge bomen op de onderzoekslocatie konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste- rust of verblijfplaats van eekhoorn kan worden uitgesloten.

Het is mogelijk dat de steenmarter gebruik maakt van de onderzoekslocatie als foerageergebied. Deze soort komt in de omgeving veelvuldig voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen, prenten of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie geen essentieel functie heeft voor de steenmarter.

De das komt voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Het gehele gebied kan een uitloopgebied zijn voor de das. De onderzoekslocatie kan deel uitmaken van het leefgebied van een in de omgeving verblijvende das. Zie figuur 15 voor een overzicht van de archiefgegevens en de onderzoeksresultaten ten behoeve van de monitoring van de das in 2013 (Econsultancy, 13053334 VEN.TPN.ECO4_Onderdeel 7, d.d. 28 november 2013).

Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Daarnaast zijn er geen burchten/vluchtpijpen aangetroffen op de klavers 6b1 en 6b2.

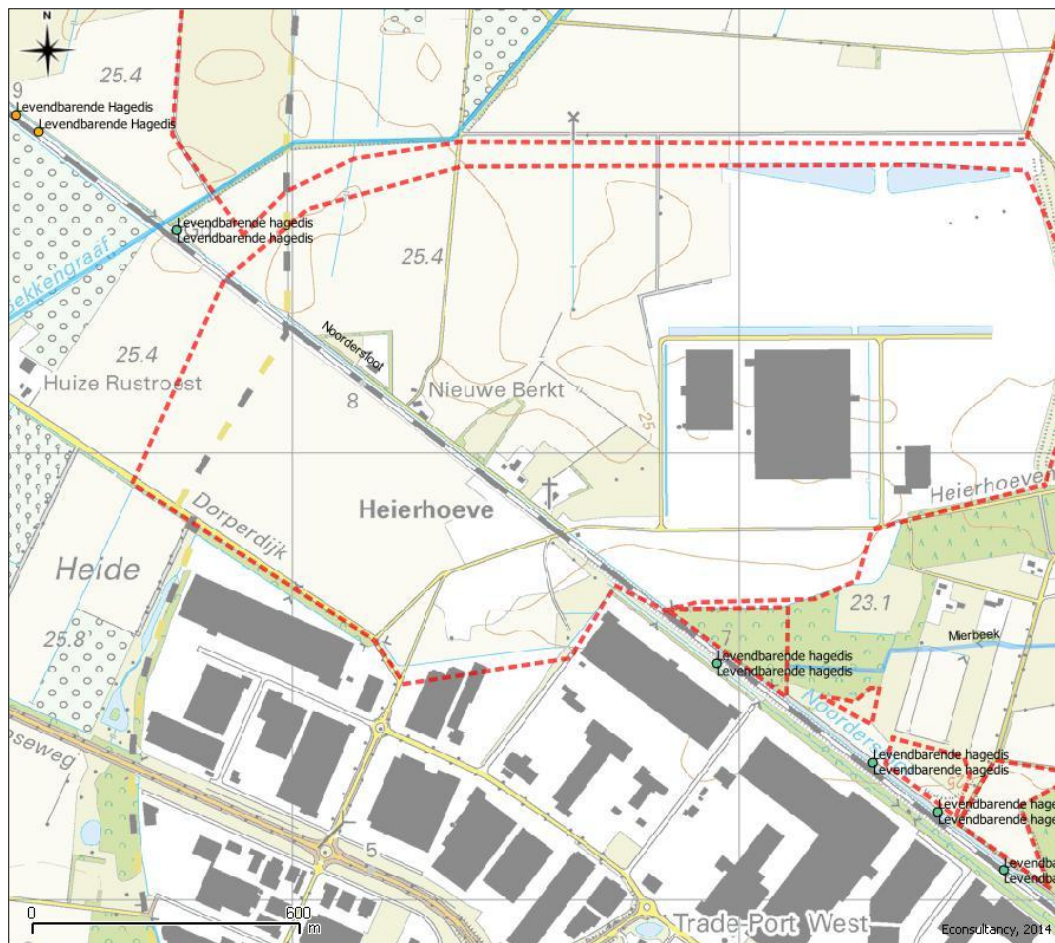
Figuur 15. Archiefwaarnemingen das en waarnemingen 2013 (bron: verslaglegging monitoring Econsultancy, project 13053334).

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals de bever, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat en het ontbreken van gebruiksindicatoren kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Het spoor en de spoorzone zijn geschikt als leefgebied van de levendbarende hagedis. Uit de archiefgegevens zijn langs het spoor waarnemingen van levendbarende hagedis bekend, maar echter niet in grote getale.

Figuur 16. Archiefwaarnemingen reptielen.

Amfibieën

Volgens de gegevens van RAVON en het Natuurhistorisch Genootschap Limburg (Van Buggenum *et al.*, 2008), zijn in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde soorten waargenomen: Alpenwatersalamander, poelkikker en de kamsalamander.

De waterloop aan de zuidoostzijde van de onderzoekslocatie kan onderkomen bieden aan algemeen voorkomende amfibieën als bastaardkikker en bruine kikker. De Noordersloot en de aanwezige vennen en poelen in de directe omgeving betreffen voortplantingswateren voor streng beschermde amfibieën, zoals de kamsalamander.

De taluds van de Noordersloot voldoen mogelijk plaatselijk als overwinteringsbiotoop. Alternatief landbiotoop is over een grote lengte niet aanwezig langs de Noordersloot (open akkergebieden). Onder de gerealiseerde GreenPortLane zijn recentelijk boomstronken neergelegd en een struweellaag aangeplant. Dus zijn optimaal als overwinteringsplaats voor de kamsalamanders, die in 2013 exact op de hoogte nabij de stronken in de Noordersloot zijn waargenomen. Daarnaast zijn ten noorden van de Noordersloot kleinschalige elementen aanwezig in de vorm van tuinen, houtwallen en hagen. Het oostelijk deel van de onderzoekslocatie vormt geschikt zomerlandhabitat voor amfibieën. De streng beschermde kamsalamander is echter eerder te verwachten ten noorden van de Noordersloot en nabij de vindplaats van de soort (zie figuur 17).

Figuur 17. Archiefwaarnemingen amfibieën.

Vissen

De aanwezige waterloop, zie figuur 18, is geschikt als leefgebied voor vissen. De waterloop blijft gehandhaafd en de ingreep zal geen invloed hebben op het aanwezige biotoop, waardoor er geen overtreddingen van de Flora- en faunawet te verwachten zijn met betrekking tot beschermde vissen, zoals bijvoorbeeld kleine modderkruiper.

Figuur 18. Waterloop aan de zuidoostelijke randzone van de onderzoekslocatie.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er is een aantal bepalende factoren voor een libellenhabitat. De belangrijkste daarvan is de aanwezigheid van stilstaand of stromend water. Libellen zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. De larven leven onder water, de volwassen dieren leven boven water. Sommige soorten komen alleen in stilstaand water voor, andere alleen in stromend water. Daarnaast is het van belang of het water tijdelijk of permanent aanwezig is. Tot slot is de samenstelling van het water belangrijk. Voor de beschermde libellensoorten geldt dat het habitat bestaat uit stromend water (beken of rivieren) en meren en plassen, veelal in veengebieden. Gelet op het aanwezige habitat op de onderzoekslocatie en de specifieke habitateisen van beschermde soorten, is het niet te verwachten dat er beschermde libellensoorten van de onderzoekslocatie gebruik maken.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Dit betekent dat zowel de rupsen, poppen als vlinders moeten kunnen overleven. Voor de vlinders geldt dat er een geschikte temperatuur en luchtvochtigheid aanwezig moeten zijn, wat wordt beïnvloed door aanwezigheid van vegetatie. Als voedsel dienen waardplanten voor de rupsen en nectarplanten voor de vlinders aanwezig te zijn. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

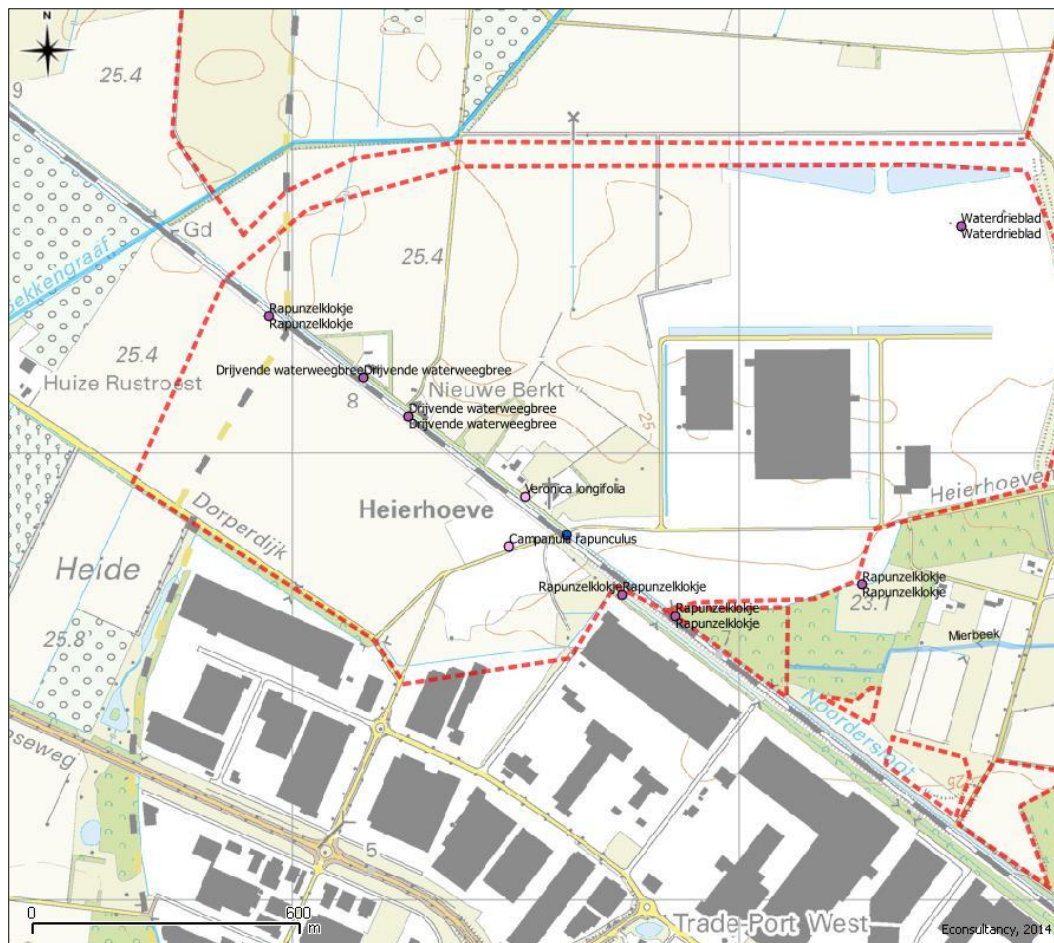
Overige ongewervelden

Overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

Op de agrarisch bouwlanden en het klein oppervlakte voedselrijk ruigteterrein zijn beschermde of zeldzame plantensoorten niet te verwachten vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is.

Langs het spoor bevinden zich echter wel geschikt biotoop voor beschermde vaatplanten als rapunzelklokje (*Campanula rapunculus*). Deze is tevens bekend in de archiefwaarnemingen (zie figuur 19). De waargenomen lange ereprijs (*Veronica longifolia*) betreft hoogstwaarschijnlijk exemplaar afkomstig van in de nabijgelegen tuinen aangeplante lange ereprijs. De drijvende waterweegbree is aangetroffen in de Noordersloot. De aanleg van de railterminal heeft geen effect op deze waterloop. In de zuidoostelijke waterloop op de onderzoekslocatie komt geen drijvende waterweegbree voor.

Figuur 19. Archiefwaarnemingen beschermde vaatplanten.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet optreden of kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Flora- en faunawet en overige natuurwetgeving en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen en ontheffingen.

6.1 Flora- en faunawet

Broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd is

De klavers kunnen deel uitmaken van het foerageergebied van een in de omgeving verblijvende steen- en kerkuil. Hiervoor is reeds een ontheffing verleend en de mitigerende maatregelen zijn uitgevoerd.

Overige broedvogels

Broedvogels Op de onderzoekslocatie kunnen broedvogels als bosrietzanger, roodborsttapuit, graspieper, grasmus, merel, winterkoning, roodborst, houtduif, patrijs en mogelijk veldleeuwerik broeden. Voor de broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen en het voedselrijk ruigteterrein buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Voor de agrarische bouwlanden wordt geadviseerd om te starten met de werkzaamheden voor aanvang van een broedseizoen. Het is mogelijk om een nestcontrole voorafgaand aan de werkzaamheden uit te voeren, indien deze in het broedseizoen zullen plaatsvinden, maar bij het aantreffen van een broedgeval zal men moeten wachten tot de jongen definitief zijn uitgevlogen.

De patrijs en de veldleeuwerik vallen niet onder broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd is; beschermingscategorie 1 tot en met 4. Bij de "algemene" broedvogels is het nest binnen broedseizoen beschermd of jaarrond als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, omdat de soort geen alternatieve broedgelegenheid heeft in de directe omgeving. Mogelijk is jaarronde bescherming in dit geval aan de orde. In het natuurcompensatieplan (Oranjewoud, 2012) staat vermeld dat voor de patrijs reeds gecompenseerd is doordat deze soorten meeliften in de compensatie ten behoeve van de uilen. De veldleeuwerik gaat landelijk sterk achteruit. De soort kan voorkomen op de onderzoekslocatie, maar kan gezien de biotoopeisen tevens meeliften bij de compensatie van de steen- en kerkuil. Overtreding van de Flora- en faunawet is niet aan de orde.

Vleermuizen

Op de desbetreffende klavers is een vliegroute boven de waterloop en een verblijfplaats (zomer- en paarfunctie) voor vleermuizen als ruige dwergvleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis niet geheel uit te sluiten. Op basis van de reeds uitgevoerde onderzoeken is dit echter niet te verwachten. De ingreep kan een negatief effect hebben op de potentiële vliegroute. Daarnaast kan de kap van de populier een verstoring hebben op een mogelijk aanwezige vaste rust- en verblijfplaats.

Vleermuizen vallen onder Tabel 3 van de Flora- en faunawet alsmede onder bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. De geldigheidsduur van onderzoeken naar Tabel 3-soorten bedraagt 3 jaar, waardoor formeel gezien een nieuw protocolair vleermuisonderzoek uitgevoerd zal moeten worden. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het meest recente protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus).

Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

De geplande railterminal kan daarnaast indirect een negatief effect hebben op de vliegroute van vleermuizen ten noorden van de onderzoekslocatie (Heierhoeveweg). De toename van verlichting zal hiervan de oorzaak zijn. Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen mag er geen toename zijn van verlichting die uitstraalt op de vastgestelde vliegroute. Lichtafscherming, door bijvoorbeeld een dichte bomenhrij, is mogelijk noodzakelijk. Geadviseerd wordt om de mitigerende maatregelen vast te leggen in een ecologisch mitigatieplan/werkprotocol.

Das

De geplande railterminal zal de op korte termijn gerealiseerde dassenroute ten noorden van de Noordersloot negatief beïnvloeden. De das valt onder Tabel 3 van de Flora- en faunawet en betreft een strikt beschermde soort. Verstoring door licht en geluid belemmert het gebruik van de route door de das. De geplande groene netwerkstructuur zal dit negatief effect op dienen te vangen. Indien de railterminal wordt aangelegd voordat de groene netwerkstructuur is ontwikkeld zal er overtreding van de Flora- en faunawet optreden. De functionaliteit die het in ontwikkeling zijnde bedrijventerrein Trade Port Noord voor de das heeft, dient te allen tijde duurzaam te worden gegarandeerd. Het is van belang dat de netwerkstructuur functioneel is ontwikkeld voor de das, alvorens de railterminal wordt aangelegd. Is dit niet mogelijk dan zullen andere tijdelijke mitigerende maatregelen een negatief effect op de das dienen te voorkomen. Geadviseerd wordt om de te treffen mitigerende maatregelen vast te leggen in een ecologisch mitigatieplan/werkprotocol.

Reptielen en Vaatplanten

De aanleg van de railterminal kan tijdelijk een negatief effect hebben op de levendbarende hagedis en de groeiplaats van rapunzelklokje. In de toekomstige situatie blijft er echter geschikt leefgebied en biotoop aanwezig. Beide soorten vallen onder Tabel 2 van de Flora- en faunawet, waardoor er geen vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Indien gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode geldt er vrijstelling bij de verbodsbepaling van de ruimtelijke ontwikkelingen en is een ontheffing niet noodzakelijk. Bij de uitvoering dient rekening te worden gehouden met de uitvoeringsperiode en de groeiplaatsen van rapunzelklokje. Geadviseerd wordt om de mitigerende maatregelen vast te leggen in een mitigatieplan/werkprotocol.

Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt de algemene zorgplicht, die er ondermeer in voorziet dat al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen speciale maatregelen nodig.

Overige soort(groep)en

Voor beschermde soorten uit de overige soortgroepen zijn overtredingen vanwege ongeschikt habitat, op basis van bekende verspreidingsgegevens, het ontbreken van verblijfsindicaties of reeds verleende ontheffingen niet aan de orde.

6.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

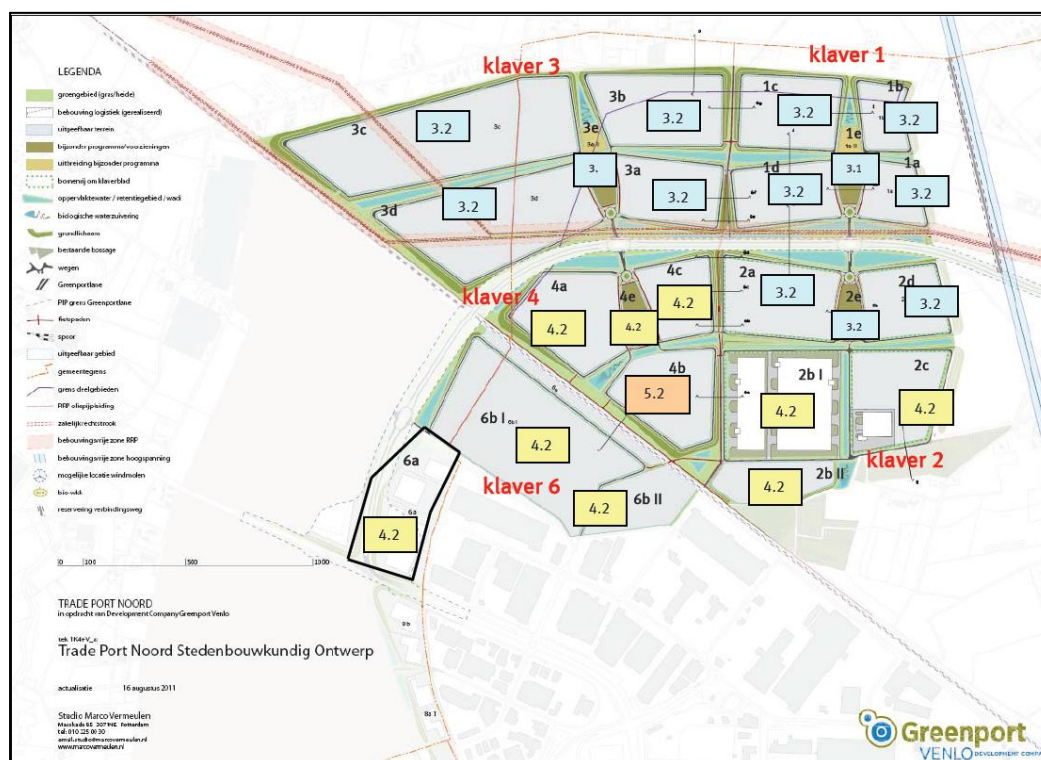
De onderzoekslocatie is gelegen op circa 5,5 km afstand ten zuidwesten van de Maasduinen en op circa 8,5 km afstand ten oosten van de Deurnsche Peel en Mariapeel.

Voor zover nu te overzien ligt de realisatie van de railterminal binnen de invloedssfeer van de Natura-2000 gebieden de Maasduinen en de Deurnsche Peel en Mariapeel. Indien er een effect te verwachten valt dan zal dit een extern effect zijn.

Reeds de volgende onderzoeken/documentaties zijn bekend:

- Voortoets en passende beoordeling (Oranjewoud, projectnummer 197197, d.d. 18 oktober 2011); gebaseerd op wegverkeer en bedrijventerrein (milieucategorieën 3 en 4).
- Besluit- MER (Oranjewoud, projectnummer 197197, d.d. 31 oktober 2011).
- Memo onderbouwing selectie relevante bedrijven stikstofemissie Trade Port Noord (Arcadis, projectnummer B02012.000281.0400, d.d. 14 juni 2012).
- Natuurcompensatieplan (Oranjewoud, projectnummer 197197, d.d. 23 augustus 2012).

Uit de documentatie is op te maken dat de uitgevoerde toetsing betrekking heeft op de toename van verkeer en de ontwikkeling van bedrijven (milieucategorie 3 en 4). Een deel van de desbetreffende klavers valt echter onder milieucategorie 5; dit betreft hoogstwaarschijnlijk de ontwikkeling van de railterminal. Toetsing op deze functie en categorie is niet terug te vinden in de bekende documentatie.

Figuur 20. Indeling milieucategorieën (bron: voortoets en passende beoordeling).

Vastgesteld zal moeten worden of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden. Significante gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van de gebieden.

Voor een dergelijk onderzoek kan in eerste instantie worden volstaan met een zogenaamde "oriënterende fase". Uit het onderzoek zal moeten blijken welke van de onderstaande situaties aan de orde zijn:

1. Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
2. Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor de zogenoemde verslechterings- en verstoringsstoets.
3. Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist.

Hoogstwaarschijnlijk is opvolgend een passende beoordeling benodigd.

Ecologische Hoofdstructuur en Provinciale Ontwikkelingszone Groen

De onderzoekslocatie zelf maakt geen deel uit van de EHS/POG. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied behorend tot de EHS/POG. Het betreft de oostelijk gelegen boschages met de aangrenzende agrarische bouw- en graslanden. De realisatie van de railterminal kan een extern effect hebben op de EHS en de POG, gezien de onderzoekslocatie is gelegen op slechts 125 meter van de EHS en de POG.

Initiatiefnemers van ingrepen binnen de invloedssfeer van de EHS/POG dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS/POG mogen door ingrepen niet veranderen of afnemen. Een effectenonderzoek zal moeten uitwijzen of de komst van de railterminal een negatief effect zal hebben op de nabijgelegen EHS/POG.

7 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Trade Port Noord een quickscan flora en fauna en een bomeninspectie uitgevoerd ter plaatse van Trade Port Noord; klaver 6b1 en 6b2 te Venlo in de gemeente Venlo.

De quickscan flora en fauna en bomeninspectie is uitgevoerd in het kader van de geplande ontwikkeling van een railterminal en bedrijven op de klavers 6b1 en 6b2.

Het onderzoek heeft tot doel te onderzoeken in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens om te starten met de realisatie van een railterminal. Daarnaast zal er bedrijfsbebouwing gerealiseerd worden ter plaatse van de desbetreffende klavers. Ten behoeve van de voornemens zal het aanwezige groen, ruigtevegetatie en agrarische bouwlanden verdwijnen. Daarnaast zullen er werkzaamheden aan het spoor worden verricht. De waterlopen aan de randen blijven zover bekend gehandhaafd.

Conclusie

Nader onderzoek naar vleermuizen wordt noodzakelijk geacht. Daarnaast dient een mitigatieplan/werkprotocol een negatief effect ten aanzien van levendbarende hagedis en rapunzelklokje te voorkomen. In het mitigatieplan/werkprotocol zal tevens een indirecte negatief effect op de vliegrouete van vleermuizen ten noorden van de klavers voorkomen dienen te worden. Ten aanzien van de das geldt dat indien het netwerkstructuur voor de das niet tijdig is ontwikkeld de maatregelen tevens in het mitigatieplan/werkprotocol opgenomen dienen te worden.

Daarnaast dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het extern effect van de ingreep op de Natura 2000-gebieden en de EHS/POG.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel IV. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel IV. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Vervolg-stappen	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	rekening houden met broedseizoen	nee	
	jaarrond beschermd	ja	nee	nee	nee	voor kerkuil en steenuil reeds ontheffing verleend. Mitigerende/compenserende maatregelen zijn reeds uitgevoerd.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	nader onderzoek	afhankelijk nader onderzoek	-
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	ja	mogelijk	nader onderzoek	afhankelijk nader onderzoek	
	indirect effect vliegroute	ja	ja ¹	opstellen mitigerende maatregelen	nee	¹ vliegroute Heierhoeveweg mag geen negatief effect ondervinden door de komst van de terminal
Grondgebonden zoogdieren	algemeen	ja	nee	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
	streng beschermd	ja	ja, t.a.v. de das ²	opstellen mitigerende maatregelen	nee	² dassenroute langs de Noordersloot mag geen negatief effect ondervinden door de komst van de terminal, enkel als de groene netwerkstructuur voor de das is gerealiseerd
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Reptielen		ja	ja, t.a.v. levendbarende hagedis ³	opstellen mitigerende maatregelen	nee	³ tijdelijke verstoring van de levendbarende hagedis dient zoveel mogelijk te worden voorkomen
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	nee	-
Ongewervelden		nee	nee	nee	nee	
Vaatplanten		ja	ja, t.a.v. rapunzelklokje ⁴	opstellen mitigerende maatregelen	nee	⁴ een negatief effect ten aanzien van vaatplanten dient te worden voorkomen.
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Vervolg-stappen	Vergunning-plicht	
Natura 2000		5,5 km	mogelijk	nadere toetsing	mogelijk	-
EHS/POG		125 m	mogelijk	nadere toetsing	mogelijk	-

LITERATUUR

- Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraerds & A.J.W. Lenders (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Creemers, R.C.M. & van Delft, J.J.C.W. (RAVON)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.
- Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Huizinga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen 2010, Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Hustings F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J., 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P., 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Kurstjens, G., B. Peters & K. van Looy, 2010. De flora van het Maasdal. Ontwikkelingen van bijzondere soorten sinds de start van natuurontwikkeling vanaf 1994, Deelrapport 7. Kurstjens ecologisch adviesbureau, Beek-Ubbergen; Bureau Drift, Berg en Dal en INBO, Brussel
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.), 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R., 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging VZZ.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.limburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)
- www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)
- www.ravon.nl (verspreidingsgegevens amfibieën en reptielen)
- www.vlinderstichting.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders en libellen)

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

E-MAIL
info@
econsultancy.nl

INTERNET
econsultancy.nl

